

PALVELUTASO-OHJE

PIHA- JA YKSITYISTEIDEN TALVIKUNNOSSAPITO

HAILUODON KUNTA

1 Yleistä

Tiekunnat ja tieosakkaat ovat vastuussa piha- ja yksityisteiden kunnosta. Myös talvikunnossapito on yksityistielain mukaan tiekunnan ja tieosakkaiden vastuulla. Hailuodossa kunnan tekniset palvelut (jatkoissa tp) on ilman eri sopimusta organisoinut yksityisteiden talvikunnossapidon linkouksen osalta tiekuntien ja tieosakkaiden puolesta. Hailuodon kunta on järjestänyt linkouksen kaikille niille hailuotolaisille yksityis- ja pihateille, joiden varrella on vakituista asutusta.

Järjestely on voimassa toistaiseksi, **eikä se siirrä varsinaista kunnossapitovastuuta kunnalle.**

Palvelu on kuntalaisille toistaiseksi maksuton.

Kunkin yksityistien tai pihatien kunnallinen talvikunnossapito on mahdollista vasta tieosakkaiden suostumuksella.

Uusi linkoukko otetaan talvikunnossapidon piiriin, kun tienkäyttäjät on kirjallisesti tilannut palvelun Hailuodon kunnan tp:lta.

Linkousta ei suoriteta piha-alueille eikä loma-asuntojen piha- tai yksityisteille.

Yksityistiet ja pihatiet puhdistetaan lumesta korkeintaan kaksi kertaa vuorokaudessa kuntalaisten normaali työmatka-aikataulu huomioon ottaen. Mikäli yksityisteiden tiekunnat ja/tai tieosakkaat haluavat tässä palvelutaso-ohjeessa määriteltyä korkeampaa talvikunnossapidon tasoa, ovat he itse velvollisia sen kustannuksellaan järjestämään.

Mikäli tiekunnat/-osakkaat haluavat itse osallistua kunnan organisoimaan yksityistien talvikunnossapitoon, tulee heidän ensisijaisesti olla yhteydessä alueurakoitsijaan ennen suunniteltujen toimenpiteiden suorittamista.

2 Tiekuntien ja –osakkaiden vastuut

2.1 Yksityisteiden talvikunnossapidon järjestäminen

Hailuodon kunnan tp organisoii ja kustantaa palvelun tämän palvelutaso-ohjeen mukaisesti. Yksityisteiden tiekunnat ja/tai tieosakkaat vastaavat linkouksesta ja palvelun toimivuudesta palvelutaso-ohjeen mukaisesti.

Halutessaan palvelun piiriin tiekunnat/tieosakkaat hyväksyvät palvelutaso-ohjeen mukaisen talvikunnossapidon tason ja sitoutuvat sitä osaltaan noudattamaan.

Tiekunta/tieosakkaat vastaavat siitä, että yksityistie on liikennöitävissä myös talvisin.

Ongelmien ilmetessä tieosakkaat ovat yhteydessä tiekunnan vastuuhenkilöön.

Tiekuntien vastuuhenkilöt tai tieosakkaat selvittävät mahdolliset puutteet tai ongelmat talvikunnossapidossa linkouksesta vastaavan urakoitsijan kanssa.

Vakavista puutteista ja häiriöistä palvelussa ilmoitetaan kunnan tp:lle kirjallisesti.

Palvelutaso-ohjeen rakenteesta ja sen muutoksista vastaa kunnan tekninen lautakunta.

Urakoitsijat valitaan kunnan toimesta tarjouskilpailumenettelyllä.

Palvelutaso-ohje liitetään tarjouspyyntöasiakirjaksi.

Uudet kunnan asukkaat ilmoittautuvat palveluun kirjallisesti.

Ilmoittautuminen tehdään siihen varatulla lomakkeella kunnan tp:lle.

Hakemuslomake löytyy kunnan kotisivuilta.

2.2 Lingottavien piha- ja yksityisteiden kunto

Piha- ja yksityisteiden on linkouksen kannalta oltava sellaisessa kunnossa, että linkous voidaan urakoitsijan toimesta esteettä sekä ympäristöä (pihapiirit, rakennukset, koneet, laitteet) että kunnossapitokalustoa vaarantamatta hoitaa.

Käytännössä tällä tarkoitetaan mm. aurasviitoituksen oikea-aikaista asentamista sekä tien eri rakennekerrosten oikeaoppista rakentamista ja kunnossapitoa (esim. kulutuskerroksen riittävyys ja sen oikea raekoko, tien talvikunnostus) sekä riittävän leveää tieuraa.

Lingottavan tieuran leveyden tulee olla vähintään 3 metriä tien pinnassa sekä myös 3 metrin korkeudella (ei puustoa eikä oksistoa esteenä), jotta linkouskalustoa vaarantamatta talvikunnossapitoa voidaan suorittaa.

Lingottavalla tielinjalla ei saa olla suuria kiviä eikä kantoja, jotka saattavat vahingoittaa urakoitsijan kalustoa.

Mikäli yksityis- tai pihateiden kunnossa on sellaisia puutteita tai korjausta vaativia kohtia jotka vaikeuttavat talvikunnossapitoa tai vaarantavat urakoitsijan kalustoa, alueen linkouksesta vastaava urakoitsija selvittää asiat tiekunnan vastuuhenkilön kanssa sekä välittää ne tarvittaessa tiedoksi tp:lle.

Mikäli urakoitsija ei voi kunnossapitokalustoaan vaarantamatta suorittaa tilattua linkouspalvelua voi hän jättää kyseisen tiealueen linkoamatta siihen saakka, kunnes haitta tai este tiealueelta on tiekunnan tai tieosakkaiden toimesta poistettu.

Siihen saakka tiekunta tai tieosakkaat organisoivat talvikunnossapidon tiealueellaan itse.

Mikäli urakoitsijan kunnossapitokalusto vahingoittuu yksityis- tai pihatiellä olevien haittojen tai puutteiden vuoksi, on tienpitäjä velvollinen korvaamaan urakoitsijalle aiheutuneet vahingot täysimääräisesti.

2.3

Aurasviitoitus

Aurasviitoituksella osoitetaan tien leveys niin, ettei tietä aurattaessa tai lingottaessa synny liikennettä vaarantavia ns. yliaurauksia eivätkä tien reunassa mahdollisesti olevat esteet aiheuta vaaraa talvikunnossapidolle.

Aurasviitat pystytetään syksyllä sen jälkeen, kun tie on lanattu tai höylätty talvikuntoon, kuitenkin ennen maan jäätymistä.

Tiekunnat/-osakkaat asentavat aurasviitat.

Yksityisillä teillä on edullisinta käyttää puuviitoja.

Viitojen sopiva pituus on yleensä 1,5 – 2,0 metriä.

Viitat asetetaan 0,1 metriä luiskan taitteen ulkopuolelle ja kallistetaan hieman ulospäin.

Viitoitettaessa on varmistettava, ettei viitoituksen sisäpuolelle jää talvikunnossapitokalustoa vahingoittavia kiviä tai muita esteitä.

Jos viitta katkeaa tai häviää, sen tilalle asetetaan uusi viitta.

Aurasviitojen välimatka voi olla mutkaisilla teillä 10 – 20 metriä ja suorilla teillä 30 – 50 metriä.

Lisäksi viitoilla merkitään kohtaamispaikat, liittymät, lyhyet rummut, tien kaventumat ja muut erityiskohteet sekä mahdolliset esteet.

Viitojen näkyvyys paranee oleellisesti heijastimien tai heijastinnauhojen avulla.

Viitat poistetaan keväällä niiden käytyä tarpeettomiksi.

Poiston suorittavat tiekunnat/-osakkaat.

3

Talvikunnossapito

3.1

Talvikunnossapidon taso

Kunnan organisoimaan talvikunnossapitoon kuuluu ainoastaan lumen ja sohjon poisto.

Tiekuntien tai -osakkaiden tehtäväksi jäävät mm. aurasviitoituksen laitto, tarvittaessa liukkauden torjunta ja lumen siirrot, lumiaitojen asennus ja poisto, rumpujen ja ojien talvikunnossapito, liittymien puhtaanapito (huom. postin esteetön jakelu) ja polanteiden poisto.

Linkousurakoitsijat lähtevät liikkeelle viimeistään kun aurasuunnin (= 8 cm uutta lunta) ylittyy.

Sohjoa sallitaan puolet lumen määrästä.

Urakoitsijan tulee seurata tilannetta alueellaan ja huolehtia tämän palvelutaso-ohjeen puitteissa siitä ettei liikennöinti yksityisteillä kohtuuttomasti kärsi poikkeuksellisissakaan olosuhteissa ja huolehtia siitä, ettei:

- **työssä käyvien normaali työmatka-aikataulu häiriinny**
- **palo- ja pelastuskaluston liikkuminen vaikeudu kohtuuttomasti**
- **yleisillä piha-alueilla ole vielä ajoneuvoja vaikeuttamassa lumen poistoa.**

Käytännössä urakoitsija kiertää ensin ne tiet ja pihatiet joiden varsilta lähdetään työmatkalle. Näiden kiinteistöjen asukkaiden tulee ilmoittaa tarpeesta urakoitsijalle ennen linkouskauden alkua.

Palatessa kierretään koko alue.

Pihateiden puhdistus ei tarkoita pihojen puhdistusta. Pihatien puhdistuksella mahdollistetaan ainoastaan pääsy piha-alueelta tielle.

Pihateiden puhdistus tehdään linkouksen kannalta nopeimmalla ja tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Mikäli urakoitsijalta on tilattu erillisellä kahdenvälisellä sopimuksella pihojen talvikunnossapitoa tai vapaa-ajan asuntoihin johtavien teiden talvikunnossapitoa, kierretään ko. pihat ja tiet sateen päättymisen jälkeen omana kierroksenaan vasta sitten kun kaikki vakituisen asumisen yksityistiet ja pihatiet on puhdistettu.

3.2 **Kunnan omien kiinteistöjen piha-alueet**

Kunnan yleisten piha-alueiden (esim. koulukeskus, päiväkodit, terveyskeskus, kunnanvirasto, rivitalot) talvikunnossapitoon kuuluu lumen ja sohjon poiston lisäksi liukkauden torjunta ja hiekoitushiekan poisto.

Kunnan yleisistä piha-alueista

- päiväkotien lingottavat piha-alueet tulee olla puhdistettuina klo 06:00 mennessä,
- koulun lingottavat piha-alueet klo 07:00 mennessä ja
- kunnanviraston sekä terveyskeskuksen lingottavat piha-alueet klo 07:30 mennessä.

Rivitalojen lingottavat pihat puhdistetaan viipymättä näiden pihojen jälkeen.

Liukkauden torjunnassa noudatetaan samoja aikatauluja.

3.3 **Ensilumi**

Ensilumen (n.10 cm) annetaan polantua tien pintaan, jolloin linkousturvallisuus paranee ja toisaalta vältetään tien pintamurskeen joutuminen piha-alueille ja sivuosiin.

3.4 **Loma-asunnot**

Kunta ei vastaa kohdan 1 mukaisesti loma-asuntojen tai niihin rinnastettavien kiinteistöjen piha- tai yksityisteiden linkouksesta.

Vapaa-ajan kiinteistön omistajalla on omalla kustannuksellaan mahdollisuus sopia tiealueensa talvikunnossapidosta suoraan urakoitsijan kanssa.

Loma-asuntojen talvikunnossapito ei saa kuitenkaan hidastaa vakituisen asutuksen yksityis- ja pihateiden linkousta (kts. kohta 3.1).

Urakoitsija voi sopia vapaa-ajan kiinteistön omistajan kanssa tämän palvelutaso-ohjeen soveltamisesta loma-asunnon tiestön talvikunnossapidossa.

3.5 **Vastuut vahingoista**

Tiehoitokunta ja -osakkaat vastaavat edelleen tiellä kolmannelle osapuolelle (myös linkousurakoitsijalle) mahdollisesti aiheutuneista vahingoista, jos vahingot johtuvat tienpidon huonosta tasosta tai puutteista tien kunnossapidossa.

Linkousurakoitsija vastaa vakuutuksellaan välittömistä linkouksesta aiheutuneista vahingoista urakoitsijan kulloistenkin vakuutusehtojen mukaisesti.

Vahingonkorvausvelvollisuus edellyttää tuottamusta eli yleensä jonkin toimenpiteen laiminlyöntiä tai väärää toteutustapaa.

Tällaisia tapauksia voivat olla esim. tien auraaminen liian leveäksi ojan päälle, pajojen maakivien tai kantojen poistamisen laiminlyönti, rikkoutuneiden rumpujen korjaamattomuus, puusto oksineen tiealueella, kelirikosta varoittavien liikennemerkkien puute, jne.

Myös tienkäyttäjältä - niin ulkopuoliselta kuin tieosakkaaltakin – vaaditaan aina olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta.

3.6 **Urakoitsijan velvollisuudet**

Tarjoukset talvikunnossapidosta pyydetään vuosittain.

Tarjouspyyntöön liitetään kulloinkin voimassa oleva palvelutaso-ohje.

Tarjouksessa tulee urakoitsijan esittää kaikki tarjouspyynnössä pyydytyt tiedot:

mm. urakoitsijan ja varamiehen yhteystiedot, tunti- tai urakkapalkka, käytettävä kalusto ja mahdolliset lisälaitteet sekä linkousalue.

Urakoitsija sitoutuu tarjouksen jättäessään huolehtimaan tarjoamansa alueen/alueiden talvikunnossapidosta tarjouspyynnössä mainitun ajan **palvelutaso-ohjeen mukaisesti**, mikäli hänen tarjouksensa teknisessä lautakunnassa hyväksytään.

Urakoitsija on velvollinen järjestämään varamiehen/aliurakoitsijan kalustoineen hoitamaan aluettaan esim. sairastapauksen johdosta.

Urakoitsija on velvollinen huolehtimaan siitä, että varakalustoa on saatavilla esim. kalustorikon sattuessa.

Tarjouksen tehneen urakoitsijan tai tämän varahenkilön on oltava puhelimitse jatkuvasti tavoitettavissa koko linkouskauden ajan.

Mikäli urakoitsija laiminlyö alueensa talvikunnossapidon tai muutoin hänen toiminnastaan aiheutuu jatkuvia valituksia, on tp:n johtavalla viranhaltijalla oikeus ja velvollisuus vaihtaa urakoitsija kesken linkouskauden.

Tekninen lautakunta voi myös tarvittaessa määrätä urakoitsijalle sakkomaksun toistuvista palvelutaso-ohjeen laiminlyönneistä.

Sakkomaksu määrätään tapauskohtaisesti.

Kaikissa linkoustyön suorittamiseen liittyvissä asioissa kuntalaiset ottavat yhteyttä tiehoitokuntaan tai tieosakkaiden nimeämään vastuuhenkilöön, joka hoitaa yhteydenpidon linkousurakoitsijaan ja tarvittaessa välittää tiedon kirjallisesti kunnan tp:hin.

Force Major:

Kuntalaisten on otettava huomioon, että myrskyt, konerikot ja äkilliset sairastapaukset saattavat hidastaa talvikunnossapitoa.

Tämä palvelutaso-ohje korvaa entisen 31.3.2011 päivätyn version, ja astuu voimaan 1.10.2015 alkaen.

4.6.2015

Tekninen lautakunta

Hailuodon kunta